प्रदेश सभा

सुदूरपश्चिम प्रदेश
२०७८/०३/०८
आठौं अधिवेशन
(पन्ध्रौं वैठक)
बाछन पत्र (रिडिङ्ग पेपर)

माननीय सदस्यहरु, पिठासिन **माननीय सभामुख अर्जुन बहादुर थापा**

यस सभाको आठौं अधिवेशनको पन्ध्रौं बैठकको कारबाही प्रारम्भ हुन्छ ।

माननीय सदस्यहरु,

अब, सुदूरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश सभा नियमावली, २०७४ को नियम १३० को उपनियम (२) बमोजिम प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को राजश्व र व्ययको वार्षिक अनुमान (बजेट) माथिको छलफलको कार्य प्रारम्भ हुन्छ ।

सर्वप्रथम माननीय दुर्गा कुमारी कामी लाई समय दिन्छु ।

माननीय सभामुख महोदय, अस्ति मात्र असार २ गते प्रशुराम नगरपालिकाको स्वास्थ्य केन्द्रमा कार्यरत बहिनि अस्मिताको हरायर अस्थि ५ गते एउटा जंगलमा बिबस हत्या भएको घटना छ यो घटना प्रति घोर भनसना गर्न चाहन्छु मृतक बहिनि प्रति भाव पुर्ण शर्दान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु मृतकका परिवारमा गहिरो समबेदना ब्यक्त गर्न चाहान्छु । साथै माननीय सभामुख मगोदय सु.प प्रदेशमा यो पहिलो घटना मात्र होईन र अन्तिम पनि होईन यसो भको भयर दिन प्रतिदिन बालिका छोरीहरु र आम नागरिकले आन्ति सुरक्षाको अनुभुति गर्न पायको देखियको छैन बारम्बार यो सदनमा माननीय सदस्यहरुका महत्वपुर्ण रछनात्मक सुझाब आएका छन र यस्ता घटना दिन प्रतिदिन जो घटिरहेका छन सरकारको ध्यानाकर्ष गरिराखेको छ म यस्ता घटनाका दोषिलाई कारबाहिको लागि सघींय सरकार प्रदेश सरकारलाई माननीय सभामुख मार्फत तत्काल कानूनी कटघरामा पुर्याउने र पिडित परिवारलाई क्षति पुर्तिको उचित व्यवस्थाको लागि माग गर्न चाहन्छु । माननी सभामुख महोदय सु.प प्रदेश सरकारले आ.ब २०७८/०७९ को बजेट टेबुल गरेको छ हमी छलफलमा रहेका छौ बिषम परिस्थिति बिभिन्न घटना परिघटना हरु र अहिलेको बिशेस गरेर कोरोनाको महामारीको बेलामा देश नै आक्रान्त भयको बेलामा सरकारले नीति कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको छ पाश भएको छ त्यसै अनुसार बजेट टेबुल गरेको छ त्यसको लागि म सरकारलाई र माननीय मन्त्री ज्युलाई धन्यबाद दिन चाहन्छु । र यो बजेटको स्वागत गर्न चाहन्छु सत्ता पक्षको प्रमुख सचेतकको हैसियतले पनि म बजेटको स्वागत र समर्थन गर्न चाहन्छु बजेट बिषम परिस्थिमा गर्न चाहन्छु यो स्वागत योग्य र स्वागत गरेकै छौ धेरै माननीयहरुले यसको बारेमा अध्ययन गर्दै हुनुहुन्छ गरिरहनु भएको छ र केहि रछनात्मक सल्लाह दिनु भएको छ सरकारलाई यसो हेर्दा खेरि कतिपय नीति तथा कार्यक्रमले बोलेका कुराहरु अलि महत्वका साथ पनि

देखिन्छन कतिपय केहि नया काम गर्न खोजेको पनि देखिन्छ र अधिकांश मात्रामा जनताका भावनाहरु अझ समेट्न सकियन भन्ने खालका आलोछ्ना पनि देखिन्छन त्यसको भएको भयर बजेट स्वागत योग्य नै रहेको छ स्वागत गर्छौं र केहि मन्त्रालयहरु त्रुटिहरु पनि देखियको छ नितीगत हिसाबमा समस्या पनि देखियको छ म यसको यो समर्थन गर्दा गर्दै साथसाथै । केहि रछ्नात्मक सुझाव पनि दिन चाहान्छु सरकारलाई मनन गर्नु हुने छ भन्ने पनि अपेक्षा गरेको छु कतिपय कुराहरु जब नीतिगत रुपमा पुर्ण हुदैन तब आलोछ्ना आउने कुराहरु सन्तुलन नहुने कुराहरु हुन्छन जस्तो मैले मन्त्रालयगत हिसाबले भन्नु पर्दा सामाजिक बिकास मन्त्रालयको एक किसिमको सल्लाह भएको थियो २ कोठे भवनलाई यो बर्ष कार्यान्वयनमा लिन सकिन्छ चार कोठे भवनहरु बजेटको हिसाबले गर्न सक्दैनौ भन्ने खालको एक खालको नीति जस्तो उहाले सुछ्ना जारी गर्नु भएको थियो नीतिमा एक खालको कुरा थियो हामीलाई गरेको अर्को थियो तर अहिलेको यो रातो किताब योजना किताव हेर्दा खेरि माननीय ज्युलाई दियको सुछ्ना भन्दा त्यो फरक पनि देखिन्छ चार कोठे भवन पनि देखिन्छन ।त्यो नीतिगत हिसाबमा किलियर हुन जरुरि रहेको छ त्यो के भको हो त्यो बिषयमा बिषयगत मन्त्रीले पारदर्शी पार्नु होला र यसको सातै अन्य हुनत सरकारको बाध्यताहरु रहेका छन क्रमागत योजनालाई निरन्तरता दिन पर्ने केहि प्रदेश गौरवका योजनालाई प्राथमिकता दिन पर्ने लगायतका अहिलेको कोरोना महामारीको बेलामा बिसेस गरेर जनताको जिउ धनको सुरक्षा गरेर अगाडि बढ्नु पर्ने जो प्रमुख कुरा रहेको छ त्यो त्यसको बाबजुत पनि केहि बजेट आको छ तगर सन्तुलन भयन भन्ने खालका कुराहरु पनि आका छन यलाई पनि सुझाबको रुपमा लियर ध्यान दिने कुराहरु देखिन्छन र अर्को पर्यटन मन्त्रालयको पनि कुरा गरौ नीतिगत रुपमा यो मन्त्रालय क्लियर छ कि छैन आफुमा पर्यटन मन्त्रालयको कुरा आको थियो । अहिले मन्दिरहरु निर्माण नगर्ने यो कम्न्युष्टको सरकारले मन्दिर निर्माण गर्ने भन्ने कुरामा धेरै आलोछ्ना भयो र बिगतका दिनहरुमा जो निबर्तमान मन्त्री ज्युहरुको पनि धेरै आलोछ्ना आयो यो बर्ष चाहि त्यो गरिन्न भन्ने खालको कुरा मन्त्री ज्युको सुछना पाय अनुसार हामीले धेरै ठुलो अपेक्षा गरेका थियौ किनभने अहिले नयान केहि कार्यक्रम आउछ उद्यमि बन्छ उद्योगमा केहि फट्को मार्छ वा पर्यटनमा केहि फड्को मार्छ देशको सु.प प्रदेशले समृद बनाउनको लागि केहि नया योजना आउछ भन्ने अपेक्षा रहेको थियो त्यो भन्दा पनि मन्दिर बनाईदिनै भन्ने कुराहरु भयो । त्यसमा ठिकै छ भन्ने कुरा भयो अहिले ५० लाखको मन्दिर अहिले हामीले सिफारिस गरेको होईन तर त्यो जे होस अछाममा अहिले ५० लाखाको मन्दिर परेका छन अछाममा पनि छ कञ्चनपुरमा पनि छ त्यो के हो यो कुरामा पनि क्लियर पार्नु पर्छ जस्तो मलाई लाग्छ अन्य कुरामा लक्षित समुदायको बजेटको कुराहरु जुन रहेको छ यलाई पनि सोलोडोलोमा हालेर नीति कार्यक्रम राम्रो ल्याको छ सरकारले स्वागत योग्य गरेका छौ ताली पनि बजेको छ र यो सोलोडोलोमा हालेर त्यो बर्गको उत्थान ग्रन सकिन्छ कि सकिन्न भन्ने कुरा त पुनर्विचार गर्नु पर्छ भन्ने लाग्छ र प्रदेश सभाको बिशेश गरेर हाम्रो संसदिय दलको बैठकमा यो कुरा जोडदारको साथ हामीले उठायका थियौ मन्त्री ज्युहरुलाई बिशेस गरेर अहिले अझै यो गरिमामय सदनबाटै जानु भयका ले गहिरो रुपमा लिनु भको थियो र यो छलफल हुन्छ भन्ने हामीलाई गर्या थियौ

तर यो प्रदेश सभामा बजेट ठिक छ ल्याउनु भको छ कार्यक्रम पनि राम्रो छ परिभाषा राम्रो रहेको छ मन्त्री ज्युलाई धन्यबाद दिन चाहन्छु किनभने मन्त्रीमण्डललाई उच्च बनाउने किसिमबाट बजेटको व्यवस्था गर्ने छु भन्नु भको छ लेखियका कुराअनुसारको बजेटको कमि भयो भन्ने कुरा पनि आएको छ र त्यो देखिन पनि आउछ किनभने हामीले भनिराखेको अस्ति मात्र हामीले परामर्श समितको बैठकमा पनि हामीले २ वटा शिफ्ट गरेर बैठक सञ्चालन गर्नु पर्छ बजेट छिटो पाश गर्नु पर्छ कार्यान्वयनमा छिटो लैजानु पर्छ भन्ने बिषयमा कुरा भको थियो त्यो भको कारणले बिहान बेलुका दिउसो गरेर पनि सदन छलाउन पर्छ भन्ने कुरा आउदा खेरि यहा खटिने कर्मचारीहरु बिसेस गरेर मर्यादापालकहरु कर्मचारीहरु र यहाको ट्राफिक देखि लियर उहाहरुको सामान्य खाजा भत्ता सुद्ध पनि कटौति भयर आएको छ यो राम्रो मानिदैन किनबने सरकारको यसलाई पारदर्शि बनाउननाको लागि सरकारको जननी नै यो भको कारणले गर्दा खेरि यहा चाहि यो लाई एकदम सुक्ष्म ढंगबाट राम्रो ढंग बाट प्रफुल्ल मन भयर कर्मचारीले काम गर्ने बाताबरण बन्यो भने यो राम्रो हुन्छ सरकारलाई सहयोग पुग्छ यसो भको कारणले अलि पुनर बिचार के गर्न सकिनन्छ भन्ने कुराहरु राख्न चाहान्छु प्रदेशसभा को सचिवले पटक पटक माननीयहरुले कुरा उठाउनु भको छ म सुझावको रुपमा यहा भन्दै छु । यो ब्यक्ति होईन संस्था हो यलाई संस्थाकै गरिमा मा राख्न पर्छ र यो जोडियका ब्यक्तिहरु त्यसमा जोडियर बस्न सक्छन त्यो भकोकारणले म चाडो भन्दा चाडो सरकारले टुंग्याउन पर्छ हुन्छ या हुदैन भन्ने भयो भने पनि त्यालाई टुंग्याउन पर्छ एले राम्रो सन्देश दिन्छ । यो संस्था हो भोलि अर्को कार्यकालमा अर्को आउला यसै कार्यकालमा पनि अर्को आउला तर यो कुरालाई टुंग्याउन पर्च जस्तो मलाई लाग्छ अर्को सहकारीको कुरा रहेको छ यो बजेट चाहि आको छ राम्रो छ धन्यबद छ तर यो सहकारी मन्त्रालयमा पनि बोरोध किन मैले अघि मात्र दल कोकार्यालयमा किताब माग्नु भको थियो त्यसमा दिदा खेरि सबै माननीय ज्युले हेर्नु बयो तराईमा बन्ने सहकारी भवनको २० लाख र पहाडमा बन्ने सहकारीका भवन १० लाख मलाई यसो लाग्यो अहिले पहाडमा सिमेन्ट सरियाको केहिको उद्योग बन्ने हो कि ? मन्त्रालयले नया कार्यक्रम गर्छु भनेको थियो त्यो भयर त्यहि गर्ने हो कि जस्तो लागेको थियो त्यो कारणले सरिया सिमेन्ट सबै कुरा यहि बाट पहाडमा पुर्याउन पर्ने हुन्छ अनि कसरि त्यो हुन्छ कञ्चनपुरको एउटा सहकारीको मैले कुन ब्यक्तिको हो मलाई थाहा छैन मैले पनि सिफारिस गरेको सहकारी छैन तर समग्र मा हेर्ने हो भने कञ्चनपुरमा २० लाखको भवन परेको छ अनि अछाम मा देखि लियर अन्य जिल्लामा बनाउने सहकारीहरु १० लाखका रहेका छन हामी अनुमान गरौ सबै प्राबिधिक लाईन तिर सबैको नै होला जम्मा १० लाखमा बन्छ कि बन्दैन त्यो अझै कम्पिलिट गर्ने लक्ष्य हुन्छ त्यो क्रमागत पनि हुदैन सहकारीको कार्यक्रमहरु गत शाल हाम्रो ठाउमा परेका कतिपय सहकारीहरु थिय हामीलाई धैरै समस्या भको थियो त्यो कारणले यो नीति गत कुरा हरुमा अलिकति स्पस्टता ल्याउन पर्छ यस्ता कुराहरुमा क्लियर हुन पर्च हुने कुरामा कतिपय छुटेका कुराहरु छन भुगोलको हिसाबमा जनसंख्याको हिसाबमा यस्ता छुटेका कुरामा समावेश गरेर अझै यलाई परिस्कृत

गरेर लैजान पर्छ र प्रदेश सरकारले भण्ने कुराहरु सुझाब गर्ध प्रदेश सरकारले ल्यको निति कार्यक्रम राम्रो छ स्वागत योग्य नै छ भन्दै यसको स्वागत र समर्थन गर्छु धन्यबाद ।

माननीय शान्ति नेपाली

माननीय सभामुख महोदय, प्रदेश सभाकाको आको बजेट माथिको छलफलमा हामी यहा 07९/078 ब. उपस्थित भएका छौ । बजेट हामी पहिला बजेटका बिनियोजन सिद्धान्त उद्देश्य मा छलफल गर्यौ त्यसपछि हामीले नीति सिद्धान्तमा छलफल गर्यौ र अन्तमा हामी बजेट प्रस्तुतभएको छ असार १ गते सुप प्रदेश. आर्थिक रुपमा एकदमै पछाडि पारियको छ समृदि हाम्रो लक्ष्य छ । माननीय सभामुख महोदय हाम्रो उद्देश्य लक्ष्य हाम्रो समागत मा पुग्ने छ र बजेटको माग र आवश्यकता हेर्ने हो भने पहाडि जिल्लामा त कनिका छरेको जस्तो गाउहरु छन जहा हामीले १० घर परिवार छ बने पनि राज्यको अरबौ रकम लगानी ग्रन पर्ने समस्याबाट हामी गुज्रिरहेका छौ माननीय सभामुख महोदय अझै भण्ने हो भने हिमाली जिल्लाको हकमा अरबट रकम खर्च गरेर पनि जनता सुबिधाबाट बञ्चित छ अहिले तराईमा अनलाईन क्लासहरु बिद्यार्थिले सेवालिन सकेका छन ग्रामीण क्षेत्रका बच्चाहरुले कलम छलाउन पनि बिर्सिसकेका छन यसो भको कारणले अल्प बिकसित प्रदेश बाट बिकसित अथवा बिकासन्मूख प्रदेशमा प्रबेश गर्न पर्ने बजेट हमीले ल्याउन पर्छ र केहि ल्याका पनि छौ यसको समिक्षा यसको कार्यान्वयन र यसको अनुगमन र यसको सदुपयोगमा प्रदेश सरकराले दरो हनुगमन गर्न पर्छ ब्यक्तिगत हिसाबले कुन मन्त्रालयमा सान्ति नेपालीले सिफारिस गरेका कति बजेट परे भनेर म अहिले यो संसदमा बोल्न चाहदैन म समग्रमाहामीले स्वास्थ्यलाई प्राथिमिकताममा राखेको देखिन्छ र भौतिक पुर्बाधारलाई पनि प्राथमिकता मा राखेको देखिन्छ । त्यति बिषयगत मन्त्रालयका बजेटहरु बजेट बितरणमा अलि कृषि तिर अलि कम भको मलाई महशुस भको छ है अब त्यहा बजेट तपाईको कृषि तिर अहिले समाजिक तिर पनि अझ बढि हुन पर्ने थियो त्यहा टोटल मन्त्रालय महिला बालबालिका पनि त्यहि छ जेष्ठ नागरिक खेलकुद तपाईको श्रम रोजगार सबै कुरा त्यहा समाबेश भएको कारणले माननीय सभामुख महोदय बिषय गत मन्त्रालयलाई पनि समाबेशि बजेट बिनियोजन गर्नको लागि अनुरोध गर्न चाहान्छु हुन त भौतिक पुर्बाधार अझै एकदमै जनताको अपरिहार्य आवश्यकता अन्तर्गत पर्छ थोरैले हुने कुरा तहोईन तर अझै उत्तम होला जस्तो लागेको छ माननीय सभामुख महोदय हामीले यहि सदनमा युवास्वरोजगार अन्तर्गत पहाडमा भाङो खेतिको कुरा धेरै भएको थियो त्यसको लागि पनि बजेट शिर्षकमा आउछ कि जसतो लागेको थियो र तराई मा क्षेत्रमा लागि चौधरि समुदाय बाट लोकल मदिरा जसले राज्यलाई पनि कर उठ्न जान्छ त्यो शिर्षकमा पनि अब खान र पुर्ण रुपमा बन्देज भको छैन तर त्यले बैधानिकता नपाको कारणले हाम्रो तपाइको अर्थतन्त्रमा पनि त्यले असर गर्ने भकोले त्यलाई समग्रमा राख्न जरुरि देखिन्थ्यो । र मलाई अर्को माननीय सभामुख यो चित्त नबुझेको कुरा के हो भने थुप्रै प्राबिधिक समस्या भको देखिन्छ यउटै योजना ३को ठेगा पटक आको देखिन्छ बाजुरा ३-बझाङ गको देखिन्छ यस्ता सुधार गर्न संशोधन गर्न हामीले किन नपाउने संबिधानले सदनले अधिकार दियको छ जनताले जनमत दियको छ हामीले यो अलिलखित रुपमा आको बजेट जस्ताको त्यसतै पाश

गर्न पर्छ भन्ने के तपाईको पुरानो अभ्यासलाई चेन्ज गर्नपर्ने म अनिवार्य देख्छु । यलाई त कम्तिमा सामान्य हाम्रो कम्तिमा किताब हामिले चेन्ज गर्न पाउदैनौ र रातो रेड बुकलाई चेन्ज गर्न हुदैन के त्यसता बिग्रेका पाटाहरु प्राबिधिक पाटामा भयका गडबड प्रदेश सरकारले सुधार्ने अधिकार पाउन पर्छ प्रदेश सरकारले यो सुझावको रुपमा अनुसरण गर्न पर्छभन्ने मलाई लागिरहेको छ माननिय सभामुखमहोदय यो प्रदेश सभाको संसदमा आएर ठुला ठुला कुरा गरे पनि कार्यान्यवन पक्ष हाम्रो कर्मचारी तन्त्रलाई ब्यबस्थापन गर्न नसक्नु र हाम्रो सरकारले अझै एकरुपताका साथ एकदम तपाईको वान डोर सिस्टमा चेन्जको रुपमा एक क्षेत्रवाट चेन्ज गरेर बिकासका कामालाई तपाईको योजना कामालाई बिकासतिर लैजान अझै पनि समस्या भै रहेको छ । मैले देखेको छु कार्यान्वयन पक्षलाइ हामिले सबै भन्दा बलियो प्रभावकारी बनाउन जरुरि रहेको छ र माननीय सभामुख महोदय अन्तमा बजेट प्रतिको मेरो समग्रमा सहमती हेको छ र यसको समिक्षा को पाटोलाईतपाइको हिमाली जिल्ला पहाडि जिल्ला तराईका जिल्ला दुर्गम क्षेत्र अनि गयर तपाईको बिपन्न बर्ग अझै राज्यको मुल धारबाट बञ्चितमा परेका बर्गको हितमा सञ्चालन गर्नको लागि यलाइ हमीले अझै राम्रो ढंगले लैजान जरुरि रहेको छ भन्दै अन्तमा डडेल्धुरा जिल्लामा जो अस्मिता धामी प्रति भएको बिबर्श हत्याको घोरसना गर्दै त्यो दोषिलाई यो सु प मा पछिल्लो.छर णमा महिला माथि हिंसा अनुसारको संविधानको धारामा यसको बिरुद्धमा दिनपर्तिदिन बढिरहेको हामीलाई महशुस भएको छ यथा शिघ्र प्रदेश सभाले यो तपाइको छान बिन टिम गठन गरेर सम्बन्धित घटना स्थलमा परिचालन गर्न र सत्य तथ्य छानबिनको लागि पिडित परिवारलाई राहतको लागि जोडदार माग गर्न चाहन्छु हाम्रो प्रदेशमा बाढि पहिरोबाट तपाईको मृत्यु भएको डोटि र बाजुरा जिल्लामा हामीले जो मानविय क्षति बेहोर्न परेको छ र भुगोलका हिसाबले भौतिक क्षेति बिकासका हिसाबले थुप्रै राज्यले लगाको लगानी र हामीले मेलम्चिको बाट पनि क्षति भएको छ अ ब अर्थको आर्थिकको हिसाबले कुरा गर्ने हो भने त तपाईको अब खरबट रकमको क्षति भएको छ राज्यको लागि अतुलनिय क्षति हो ल्याको छ यो राष्ट्रियतालाई कमजोर बनायको छ बालुवामा मिसियको छ देश प्रति दुखप्रकट गर्दै मृतक आत्मा प्रति यो बजेट यथा शिघ्र भदौ बार्सिक कार्यान्यव हुने गरि तपाईको अभ्यास हरु हाम्रो सबै संरछनाहरु तयार गर्ने र अन्तमा प्रदेश सभामा कार्यरत कर्मचारीहरु को सामान्य संसदहरु खटिरहने कर्मचारी को तपाईको हामी स्वागत भत्ता त सबैलाई होस पनि काटियको भन्ने आको छ यलाई अर्थ तपाईको बिद बाट कहाबाट ब्यवस्था गर्न सकिन्छ त्यसको लागि अनुरोध गर्दै दसै सम्म सुप बासिलाई कोरोना बिरुद्धको खोप जाने छ र जिउ . धनको सुरक्षार जुन यो बजेटको मा हुने तपाईको भ्रष्टाचार आर्थिक अराजकता यसको बिरुद्धमा पनि छानबिन समितिले यथा शिघ्र छानबिन हुन जरुरि रहेको छ बाकि मन्त्री ज्युलाई त मैले धेरै भन्ने वाला छैन मन्त्री ज्युहरुलाई म एकमुष्ठ अनुरोध गर्न चाहन्छु । माननीय हरुले सम्बन्धित क्षेत्रमा सिफारिस गरेर आएको योजनाहरु कति सम्बोधन गरेको छ तुरुन्त छलफल समिक्षा गर्न जरुरि छ र त्यो मिटिङ पनि राख्न जरुरि रहेको छ र यलाई कार्यक्रम ल्याउन आजै देखि लाग्न पर्छ हामीले गर्ने सहयोगको लागि पनि हामी तयारी नै छौ भन्दै हामी बजेटको सुभकामना ब्यक्त गर्छु धन्यबाद ।

माननीय गोविन्द राज वोहरा

माननीय सभामुख महोदय, रातो किताब किताब आईसकेपछि बजेट हामीले त्योलाई अध्ययन गर्नको लागि धेरै कुराहरु भेटियका छन एउटा शब्द प्रछलित भएको छ आज नेपालमा केपि वलिले यसलाई ब्यापक प्रचार गरेका छन अहिले गर्नु भको छ । राष्ट्र पति सँग संबैधानिक निकायसँग सिक्ने सर्बोच्च अदालतसँग गर्ने पार्टिहरुसँग सोधपुछ गर्दा त्यसको योरोग त्यो प्रदेशमा पनि सर्यो प्रदेशको बजेटको सन्दर्भमा मलाई नीति र कार्यक्रम जुन सदनमा छलफल भेराखेको थियो । २ जना व्यक्तिले भनेका थिय योजना देखाको थियो मलाई यो योजनाहरु पर्छन ठ्याक्कै ति योजनाहरु परेका छन अहिले कसरि पर्छन बाबु हामी त माननीय हौ सरकारले हामी सँग योजना मागिरहेको छ हामी सँग त केहि सल्लाहभएको छैन भन्दा खेरि तपाईको सल्लाह सोधिरहेका हामीले गरिसकेका छौ । यो रातो किताबले देखाको छ मुख्य मन्त्रीले भाषण गर्नु भयो त्यो असार मसान्तमा भन्ने जुन प्रबिधि रहेको छ । यो समाप्त गर्ने प्रबिधि सुक्ष्म रहेको छ । यो बजेटले केहि उहाले त सक्नु होला तर यो बजेटको प्रबिधिले त्यो देखाको छ प्रमाण पुर्यायिर चेक लिने को अवस्थामा काम हुन्छ हुदैन त्यो सँग सरोकार पनि छैन त्योलाइ हेर्ने निकाय पनि छैन त्यो बजेट आको छ यसको त्यो खालको कुरा देखियको छ । त्यसैले यो भयानक अवस्था हाम्रो यो सु प मा.आएको छ । यकातिर कोभिडले देश आक्रान्त छ सुप . बासि आक्रान्त छन यातायात ठप्प रहेको छ यातायात व्यवसायिहरु को अवस्था नाजुक रहेको छ व्यापारिहरु रोईराखेका छन जुन मैले यो भन्दा अगाडि को कार्यक्रम मा पनि बोलेको थिय भन्नेकुरा बजेटले एउटा नया तागत दिन्छ समाजमा एउटा नया तागत दिन्छ जनतामा एउटा नया तागत दिन्छ जनतामा एउटा तागत थियो भोलि तयो उर्जाले काम शुरु गर्छ ब्यक्तिले भोलि त्योले रोजगारको व्यवस्था गर्छ हातमुख जोर्ने समस्याबाट मान्छे मुक्त हुन्छ भन्ने कुरा मैले बोलेको थिय । आज निराशाम परीणत भएको छ जुन पर्यटनमा पर्यटन व्यवसाय देखि हामीले यतातिर हामीले ट्याक्स हरु घटाको छैन के सुबिधा दिन सकिन्छ हो प्रदेशको आफ्नो आएस्रोत देखि हाम्रा परिस्थित जति छन जुन स्रोत रहेको छ त्यो स्रोतलाई आधार रहेर केहि राहत दिन पर्ने अवस्थारहेको छ तर त्यसमा बजेटले ध्यान दिन सकेको छैन । त्यसका सँगै अझै भन्ने हो बने हाम्रो यहि संसद भित्र कर्मचारीहरु काम गरिरहेका छन ८ बजे हाउस बस्यो भने आउन पर्छ ६ बजे हास बस्यो बने आउन पर्छ । सुरक्षा कर्मि बसेका छन २ सयरुपिया भत्ता भनेको थियो त्यो पनि कटौति गरेको छ म सभामुख महोदय मार्फत अनुरोध ग्रन चाहन्छु । यस्ता ईनर्जेटिक कुरामा थप गर्नेहो यसको ह्रास गर्ने होईन र यसलाईयस्ता कुराहरु कटाउन नमिल्ने कुरा म अनुरोध गर्न चाहन्छु र यसपाली हमीले बिधेएक त प्रशस्त पाश गर्यौं बिधेएक पाश गरेर कानुन बनिसकेपछि कति लागु भय कति भयन त्यो देखिराखेका छन लोकसेवा आयोग बनायौ त्यो अहिले पलान बनेको छ जसले दगुर्न प्रने हो यो देशको यो प्रदेशको पलान आज त्योको अत्तो पत्तो समेत छैन यो योजना बैंक रहेको छ यसमा कुनै कुरा छैन कहाबाट योजना रातो किताव हेर्दाखेरि देखियो फर्निछर उद्योग प्राईभेट सेक्टरमा उलाई पैसा दियको छ बजेट हालेको छ किन त्यसतो रहेको छ खानेपानी मा त्यसतै रहेको छ। सिचाईमा त्यसतै रहेको छ अनि

यसले के मा उन्नतिगर्छ यो प्रदेशमा सडकमा पनि त्यसतै छ ।अझ भन्ने हो भने हो प्रदेश देब भुमि हो नेपालमानेपाल अधिराज्यको सबै कुरा हेर्दा खेरि सुप प्रदेश सबभन्दा ठुलो देब भुमि हो धर्मको कुरामा . यहाकोम जनता ज्यादा आस्थाबान रहेको छ यहा मठमन्दिरहरु धेरै रहेका छन । ति मठमन्दिरलाई सुधार गर्ने हामी सबैको दायित्ब हो अन्तत २० बर्ष लागे र बसे पनि हमीले अन्तमा मेरो कुल देवतालाई पुज्न पर्छ भन्ने हामी कुरा गर्छौं बिसौ तिसौ बर्ष बाहिर बसेका मेरो कुल देवता कहा बसेको छ भनेर मान्छे खोज्न हिड्छन आज त्यो आस्थाबादि प्रहार भएको छ मन्दिरमा पैसा नहाल्ने कञ्चनपुरमा बेतकोट नगरपालिकामा जै विक मार्गकोकुरालाई लियर चुरेको क्षेत्रमा रुख काट्न देको छ आज त्यहा वच्चाहरुले वोलिरहेका छन हिजो त्यो रुख खडा थियो भनेर आज त गयो रातारात भनेर त्यहा सारा स्टयान्डर भको छ रुखहरु रातारात त्यतातिर ध्यान छैन हामीलाई त्यो बाढि पिडित भन्दा यसमा अनियमितता भएको छ मन्त्रालय के हेरेर बसेको छ यो बिकासका लागि बसेको हो कि रुख काटेर त्यलाई भ्रष्टचार गर्न बसेको हो यो कुराहरु छान बिन हुन जरुरि रहेको छ र यो बजेटलाई ? वटा बजेटमा ३ सर्सीति हेर्दा प्राईभेट कम्पनीको कब्जमा रहेको देखियो यस्तो हुन हुदैन । यसले यो तिता अभिब्यक्ति आको थियो प्रतिपक्षको नाताले यो बजेटले राम्रो काम गरोस भनेर बाटो देखाउने हो हामीले एउटा योजना का लागि हामी नेपाली कांग्रेस फलानो मेरो योजना हाल फलानो यो गर भनेर लागेको होईन हामी प्रतिपक्ष दलले एउटा बाटो देखाउने हो यो बाटोमा हिड्नुस कृर्सिको यो बाटोमा हिड्नुस पुर्बाधआरको योबाटोमा हिड्नुस भन्ने हो तर त्यो बाटो देखाउदा खेरि ठिक त्यसको उल्टा कहिले प्रदेशले कुनै कुरा भन्यो भने त्यहा बजेट नै नराख्ने त्यहा कांग्रेस मात्र हिड्ने हुन त्यो बजेटमा त्यहा राख्न हुदैन यस्तो संकुचित धारणाले प्रेदेशको बिकास हुन्छ । आज बजेटमा त्यो कुरा देखेकोछ बोल्न प्रने बाध्यता भयो यो बजेट पाश गर्न केके कुरा आउछन यो पनि हेर्न बाकि नै रहेको छ यो छलफलको बिषय बन्न सक्छ त्यसैले सरकार सँग मेरो अनुरोध हो यो बजेटलाई करेक्सन गर्न जरुरि रहेको छ यदि यस्तै हो भने बजेटलाई अगाडि बढाउने हो बने यसले सुप बासिको भलो गर्न सक्दैन र . प आक्रान्त भको बेला यो बजेटले तागत दिने होमेरो मान्छे मेरो योजना त्यस रि बजेट हालेर हुन्छँ .सु पहाडमा हामी यसरि लकागिव रहेका छौ कृसिमा फड्को माछौं भनेरकृषिमा योजना दियको छ आफ्नो प्राईभेट कम्पनिको जस्तो गरेर दियको छ हामीले यत्रो सुझाव दिदा खेरि देको छैन कहि त्यसको अनुहार देखिदैन । कहि संकेर देखिदैन त्यसले यो बजेटले यो सुप को मुहार फेर्छ भन्ने कुरा संका . उतपन्नभको छशुरुमा बजेट नै कम रहेको छ २२ अरब मात्र हामी सँग रहेको छ बिगतको बर्षमा ३३ अरबको बजेट आको थियो अहिले २२ अरबको भनेर पनि हल्ला भको छ हामीलाइ त्यो कुरा पनि सुनिरहेको छ । तर ल्याउदा खेरि त ३१ अरबको बजेट ल्याईयो नि त्यो ल्याउदा खेरि २२ बाट ३१ थप्दा खेरि कम्तिमा २२ अरबको त योजना बनाउनु भको होला ९ अरबको त कन्सेप्ट भको थियो होला नि त्यो कहि कतै पनि छैन । त्यसको त्यसैले यो बिछका मान्छेलाई यजेन्ट बनायर त्यो मार्फत काम गरायर योजनालाई बिक्रि गर्ने जुन योजना रहेको छ हामीले शुरु देखि नै भन्ने गरेका छौ योलाइ हामीले बिक्रि नगरौ ब्याक डोर बाट बल्याकबाट हात छिरायर योजना नलिनुस पलान अनुसार

गर्नुस मार्फत योजनाहरु बनायर यो प्रदेशलाई योजनारुपमा अगाडि लैजाउ भन्ने हाम्रो सुरु देखिको अनुरोध हो पर्तिपक्षले यो आवाज उठाको छ तर यसको सुनुवाई कहिले भको छेन त्यसैले यो बजेटले राम्रो रिजल्ट दिन्छ जस्तो लागेन । र भ्रष्टाचार रोक्नु पर्छ शुशान दिन पर्छभन्ने कुरा संवैधानिक निकायलाई बचाउन पर्छ तब न यो प्रदेश छल्ने हो हामि यो प्रदेस नदेखेका कारणले हामीले यो बिषयमा सोच्न पर्ने अवस्था आएको छ सभामुखमहोदय सरकारले यसमा बिशेस गम्भिर भयर यो बजेट जो आको छ यो तरिकाले यो प्रदेशको बिकास हुदैन भन्नेकुरा म अनुरोध गर्न चाहान्छु र यो पलानिङ कमिसन जो बनायको छ मैले अगि पनि भने यो बजेट सँग उभ्याउनु पर्छ जब यो सँग उभ्याउने प्रबृतिको बिकास हुन्छ त्यहा योजनाहरु सेलेक्सन हुन्छन ति योजना फिल्डमापनि छभने तपाईहरुले योजना अगाडि बढ्छन यकातिर हामीले टेक्निकल पावर छैन येउटा १० लाखको योजना डडेल्धुरामा एउटा राखेको थियो आज जम्मा त्यसमा त्यो ओभर सियर नभको कारणले भको छैन असार मसान्त आईसकेकोछ बजेट राख्ने कौ को लागि राख्ने त्यसैले यो प्राबिधिक पार्टलाई पनि सिरियसले हेरेर यो सरकारले यदि यसमा नया नियुक्ति गर्ने भनेर टेक्निकल पार्टलाई बलियो बनाउन सकिन्छ भने पछि जिल्ला समन्यव लाई त्यसमा गरौ अन्य लाइ नियुक्ति दियर त्यलाई अगाडि बढायो भने या बलियो बनायो बने तब न हाम्रो बजेटको सदुपयोग होला हाम्रो बजेटको सदुपयोग गर्न सकियन भने यसले राम्रो रिजल्ट दिन सक्दैन सभामुख महोदय त्यसैले यसमामेरो धारणा के रहेको छ भने यलाई पुनह छलफल गरेर अगाडि बढ्नु पर्छ भन्ने धारणाका साथ बिदा हुन्छु धन्यबाद ।

माननीय कृष्ण राज सुवेदी

माननीय सभामुख महोदय, सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले आको बजेट गरिमामय सदनमा 079/2078 ब. प प्रदेश .प प्रदेशले प्रस्तुत गरेको कार्यक्रम नीति जुन उद्देश्य थियो त्यो अनुरुप सु.प्रस्तुत गरेको छ सु सरकारले बजेटले सम्बोधन गर्न सक्यो कि सकेन कुन क्षेत्रमा कुन माननीय को मा कति योजना परे त्यो महत्वपुर्ण कुरा होईनम महत्वपुर्ण कुरा सरकारले लियको नीति कार्यकर्म अनुसार बजेटले सम्बोधन गर्यो कि गरेन मैले बेल्का २ घण्टा रातो किताब हेरे । कुनै पनि तात्विक भिन्नता मैले पाउन सकेन जे पहिला थियो त्यो अहिले पनि छ मैले यो गरिमामय सदनमा भनेको थिय । माननीय अर्थ मन्त्री हाम्रा जनताका बिछबाट आउनु भएको जनता बुझ्नु भएको भुगोल बुझेका परेका छन सायद सुकुनै पनि भान भयन प को बजेटले आमुल परिवर्तन हुन्छ कि सोचेको थिय तर मलाई यो बजेटले. आज यो गरिमामय सदनमा बजेटको बिषयमा सत्ता पक्षको सांसद बजेटको पक्षमा बोल्नु पर्ने मेरो दायित्व हो यो बजेटलाई पाश गरौला तर बडो दुप बासिको .खका साथ भन्दा यो बजेट समग्र सुः जुनचाहान रहेको थियो त्यो पुरा गर्न सकेको छैंन म बिषयगत मन्त्री सँग केहि कुरा गर्न चाहन्छु उदयोग बन पर्यटन मन्त्रीलाई मेलेम गयनमेरो सोखिय सविव मार्फत योजना पठाको थिय हामी मन्दिरका संख फुटाउने मान्छे मन्दिर नमागनु भन्नु भयो होला २का क्रान्तिकारि जना मान्छे मारे ३- मन्दिरका घण्ट फुटायका गर्न पर्ला भनेको मेरो यहाएउटा पनि मन्दिर परेन तर दार्चुलामा कति मन्दिर परे यो कताको न्याय हो योयो कहाको न्याय हो यो म भौतिक पुर्वाधार मन्त्रीको जि को मा ?

वट ३८ गय मैलो योजना लगेर गए मन्त्रीज्यू र उहाका स्वकीय सचिवले भन्नु भयो मन्त्री ज्यु २० बन्दा बढि दिन सकिन्न घटाउनुस २८ सम्म घटाय अझै पुग्दैन भने घटाउनुस भनेको १३३ वटा आका छन मेरोमा त्यहि १ लाख ५ लाखका ति योजना कस्ले माग्यो म त्यहि निर्वाछन क्षेत्रको मान्छे हु मलाई जनताले भोट दियर पठाको छ ८४ हजार जनता जो मेरो क्षेत्रमा छन प्रत्येकका घरघृमा नाम पार्न सक्छु त्यो क्षमता राख्छु म प्रत्येकको घर घरमा गएको छु कसको बाटो बिग्रेको छ कुन ठाउ बिग्रेको छ सबै हेरेको छु मेरै घर देखि लक्ष्मण खड्का देखि फलना सम्म को चार योजना रहेका छन मेरो घर नजिकको मलाई नै थाहा छैन यस्तो पनि हुन्छ अनि नाली सहितको कालोपत्रे ५०० मिटर भनेको छ अनि पैसा १० लाख यसरि पनि बिकास हुन्छ हामीले योजना साना बनाउने पैसा बढि दियो भने योजना पनि छिटो हुन्छन आज म माननीय मन्त्रीलाई दुर्गालक्ष्मी क्याम्पस उद्घाटन गर्न लगे यो बाटो आउदा बनाउछु भन्नुन भयो म सामाजिक मन्त्रि उहा मुख्य मन्त्री भयम अहिले त्यहि बाटोमा अहिले गाडि पठायर आए अहिले ट्याक्टरले तानेर म यहा पुगे अहिले त्यो गा डि फस्यो त्हि बाटोमा कति दुख रहेको छ मैले यहि बाट मेरो माननीय जस्ताको त पिडा यस्तो रहेको छँ भने जनताको अवस्था के होला सर्बसाधरणको त्यसैले म अनुरोध गर्न चाहान्छु । माननीय सभामुख मार्फत म अनुरोध गर्न चाहान्छु तिस अर्ब ३३ लाख ९४ लाख रकममा कुनै पनि तल माथि हल छल नहुने गरि यलाई यो रकमलाई तलमाथि नहुने गरि जो यो भित्रमा साना तिना योजना हरुरहेका छन यिनलाई सुधार गरेर ठुलो योजनाको रुपमा गर्न पर्यो यो कार्यान्यवन नै गर्न सकियन यो योजनाहरु एउटा कालोपत्रे ५ लाखले एउटा नाला सहितको कालो पत्रे भनेको छ ५ लाखले बन्दै बन्दैन अर्को कुरा रहेको छ सामाजिक बिकास मन्त्रालय अन्तर्गत २ कोठे भन्दा हाल्न सकिन्न भन्नु भयो तर ४ कोठे बाजुरामा परेको छ त्यहा छुट्टै किसिमको नियम लाग्या हो र अनि १ अर्बको हामीले सुप बासिले. छुटयाको कोरोना खोप लगाउने कुनै पनि बजेटमा मैले पा खोंप लगाउन पर्छ भनेरयन कि कहि पनि परेको छैन पहिला जनता बचाउन पर्यो मान्छे बाचिसकेपछि पो बिकास गर्ने हो तयो कारणले सरकारको यतातिर पनि मैले अनुरोध गरेको छु यो ३० अर्ब ३३ लाख ९४ हजार रुपियामा कुनै पनि हलछल नगरेर भित्रमा अरु जो साना तिना रहेका छन जो अहिले नेपाली कांग्रेसका माननीयहरुले भन्नु बको थियो सेटिङ्ग त्यस्ता खालका छन भने पनि हटाउ प्रमाण सहित त्यो आरोप लगाउन भन्दा पनि यदि छन भने हटाउ यस्ता बनायर हामी अलिकति ठुलो खालको सुप को बिकास हुने खालको गरौ . नेटमा भनेको थियमैले अघिल्लो पोल्ट हो क्याबिएक अधिबेशन त हमीले राजधानीमा बनाउ अन्तिम हाम्रो त्यो अधिबेसन त त्यहा गरे भनेको त्यले बजेटले कहि सम्बोधन नै गरेको छैन २ ढाई करोडले त्यो बन्दैन । त्यसैले माननीय सभामुख महोदय यो सरकारले ल्याको बजेट छ यले समग्र सुप . हुदा हुदै पनि यस भित्रका असाध्यै योजनाहरु धेरै भको बासिको हितगर्ने खालको बजेट५लाखको ६- योजनाअनि कालो स्रे नाली सहितको भकोकारणले यलाई सुधार गर्नु पर्ने भएकोन छ बजेटको मुख्य उद्देश्य जुन अंक हो त्यसमा तलमाथि नहुने गरि भित्रका सबै कुरा सुधार्ने को लागि म सभामुखमहोदय मार्फत अनुरोध गर्न चाहन्छु । सु प लाई साच्चै यो.बर्षको बजेटले त आमुल परिवर्तन गर्ला तिनतिन

बर्षको बजेट बिबाद भै रहेको बेलामा सबैले यो मिलेर भनिरहेको बेला यो बर्ष त मिलेर आउला बन्ने आशा जुन गरेका तियौ बजेट आएतापनि भित्रका कार्यक्रमले गर्दा यो बजेटको नि विरोध भएको छ सन्तुलित भयन भनेको छ माननीय सभामुख महोदय हाम्रो मुख्य मन्त्री देखि लियर मन्त्रीहरु सबै किसिमका मन्त्री हुन सक्नु भको छैन वडाका गाउपालिकाका नगरपालिकाका क्षेत्रका मन्त्रीको रुपमा आफुलाई स्थापित गर्नु भको छ योजना भनेको सम्पुर्ण सु पर्छ त्यसको प को भको यसरि योजना राख्नु. लागि गत बर्ष सामाजिक बिकास मन्त्री म रहेको थिय मैले त्यहा देखाको थियो म अझ पनि भन्न चाहन्छु हामी समग्रसुदुरपश्चिम वासिका मन्त्री हौ हामी एउटा नगरपालिकाका मन्त्री होईनौ एउटा वडाका मन्त्री होईनौ यसरि बजेट आउन हुदैन यसलाई सुधआर गर्नु पर्छ भन्दै यो बजेट पारित गर्नु पर्ने अवस्थामा यो बजेट पारित गर्ने गरि यलाई भित्र सुधार गर्नको लागि अनुरोध गर्दै बिदा हुन्छु धन्यवाद ।

माननीय भरत बहादुर खड्का

सभामुख महोदय, आज हामी सुदूरपश्चिम प्रदेशको बार्षिक बजेटको बारेमा छलफल गरि रहेका छौ म त यो बजेटको छलफलको पक्षमा भाग नलिने थिय । किन बन्दा मेरो सबै भन्दा ठुलो यो सरकारले असंवैधानिक तरिकाले बजेट प्रस्तुत गर्यो । र बजेट पनि असंवैधानिक तरिकाले पहिला त जेठको पहिलो हप्ता सदन बस्नु पर्ने प्रि बजेट छलफल हुन प्रने र प्रि बजेट छलफल भै सकेपछि नीति तथा कार्यक्रम ल्यायर अगाडि बढाउने नियम रहेको छ। र यो सरकारले अध्यादेश बाट प्रदेश छलाउन खोज्यो हुन त अहिले अध्यादेश ने छलेको छ माथिबाट अध्यादेश ल्याईसकेपछि पनि अध्यादेशले के भन्छ भने जारी भै सकेपछि बसको बैठकमा सम्बन्धीत मन्त्रीले त्यो अध्यादेश पेश गर्न पर्ने संवैधानिकर प्रदेशको नियमावलीमा व्यवस्था भएको कुरा हो त्यो अध्यादेश कहा छ सम्मानित सदनलाई थाहा छैन र त्यो अध्यादेशलाई ठिक भयो कि भयन भनेर त्यो अध्यादेश पेश भएको २४ घण्टामा आफ्नो सहमती सचिवलाई दिने व्यवस्था समेतरहेको छ त्यसपछि सदनमा छलफल भै सकेपछि र मन्त्रीले जवाफ दिइसकेपछि त्यलाई अगाडि बढाउनु पर्छ यो नियम अनुसार तर त्यो गायब रहेको छ असंवैधानिक तरिकाबाट बजेट आको छ सरकारले ल्याको छ र यो बजेट हामीले पाश गर्यौ भने मलाई लाघ्छ मैले बारम्बार भन्ने गरेको छु यो सदन यो बेलाका सांसदहरुले एउटा गलत नजिर राखेर जाने छन । अब कति योजना पर्यो परेन ति हामीलाई थाहा छ कति योजना कसरि पर्छन अहिले खुशि लागेको छ आज म भन्दा पुर्बबक्ता ब्यक्तिले भन्नु भयो हामीलाई कति पिडा हुन्छ भनेर प्रतिपक्ष भनेर हामी यत्रो बर्ष कसरि सहेर बसेका छौ आज त महशुस भयो नि त आफ्नै पार्टिले किन भनेहामीले उठाको हो नि त यो कुरा त्यसैले यो बिधी प्रकृयामा जान्छ भन्ने त मैले कहिल्यै सोचेको नै थियन किनभने मान्चेको प्रबृतिबाटै थाहा हुन्छ कुन मान्छे कुन पृष्ठभुमिबाट आयो । त्यो पृष्ठभुमिले बताउछ के रोप्दा खेरि के फल्छ भन्ने कुरा स्वतअनुमान लगाउन सकिन्छ कोदो रोपेर धान फल्दैन त्यसैले यो असंवैधानिक नै : हो त्यसैले म कानुन सँग पनि मनस गर्न तयार छु त्यसैले म सभामूख महोदयलाइ पनि हार्दिक अनुरोध गर्दछु सु प मर्म र स्पिडको आधारमा.सुदूरपश्चिम प्रदेशको नियमावलीमा व्यवस्था भएको कुरालाई

नियमन गर्न र यहा व्यवस्था गर्न सभामुख को दायित्व हो भनने कुरा पनि म स्मरण ग्रन चाहन्छु । जहा सम्म मैले पहिला पनि भनेको थिय नीति तथा कार्यक्रम ल्यायो पहिला सिद्धान्त र प्राथमिकताका कुरा आए त्यस वेला पनि मैले भनेको थिय यसमा यति राम्रो भाषण रहेको छ । अहिले हेर्दा पनि राम्रो रहेको छ अहिले मलाई पनि लागेको थियो यो अनुसारको बजेट आउदै र अहिले बजेट कस्तो आयो अझ जति पिडा महशुस हुन पर्ने हो त्यति भको छैन अझ अध्ययन गर्दै जानुस म एउटा कुरा यहा खोल्न चाहन्चु हामीलाइ मुख्य मन्त्रीले बोलायो सभामुख महोदय त्यसमा अर्थ मन्त्री हुनुहुन्थ्यो भौतिक पुर्वाधार मन्त्री हुनुहुन्थ्यो तपआईहरुलाई हामी केहि योजना दिन्छौ २करोडका भनेर उहाले ३- प्रस्तावगर्नु भयो यो भन्ने पर्ने अवस्था भयो ।हामीले भन्यौ तपाइले दिने हामीले लिने तपाई मालिक हामी दाश होईन दास र मालिकको कुरा हुन सक्दैन राष्ट्रिय स्तरमा पनि केहि कुराहरु पोलोटिकल भको छ देश असउहज परिस्थितमा रहेको छ असाधारण परिस्थितमा रहेको छ अहिले सत्ता पक्ष र प्रतिपक्ष भयर लडाई लड्ने भको छैन यदि यो संविधानको अस्मिता रहेन भने राज्य माथिनै प्रश्न चिन्ह लाग्ने अवस्था रहेको छ त्यसैले यो सदनलाई अगाडि बढआउ तपाई मालिक रहामी दाश होईन कुनै पनि शांसद सबै सासंदले योजना दियका छन तपाई सन्तुलित तरिकाले न्यायोचित तरिकाले योजनाहरु हाल्दिनुस हामी यतिलाख उति करोड भन्दैनौ येदि मैले झुट बोलेको छुम भने राजिनामा दिन तयार छु म कहिल्यै झुट बोल्दैन कहिल्यै बेमानी गरेको छैन अनि धेरै तिन जनालाई राखेर म र मेरो संसदिय दलको नेता रणबहादुर रावललाई हामी सबैलाई कोरोनाको कहर रहेको छ राष्ट्रिय राजनिति उथलपुथल रहेको छ त्यसैले जुन सुकै घटना पनि घट्न सक्छ प्रति पक्ष र पक्ष होईन यो देशको अस्मिकताको रक्षाको लागि हामी सबैलै एक ठाउमा उभिन पर्छ सरकार एउटा हो उले परिपक्व ढंगले समाधान गर्न सक्नु पर्छ हामीलाई मिडियाले पनि भने को छ सत्ता पक्षको साथिहरुले पनि भन्ने गरेको छ तपाई कुन पक्षको हो सत्ता पक्ष जो कि पर्तिपक्ष हो गुनासो आको छ कांग्रेस तटस्थ बसेको छ यसको अर्थ छ हामीले तयो राष्ट्रिय लोकतन्त्र रहेको छ हमीले त्योलाई मजबुत बनाउनको लागि त्यो जवाफ दियका हौ कम्न्युष्टको यसमा गम्भिर ध्यान रहेको थियो म यसमा अझ अरु कुरा पनि बक्तिगत अहेल भन्दैन समय आयो भने भनौला त्यसैले हामीले एउटा मुख्य मन्त्री अर्थमन्त्री र यो लेभलमा बसेर सबै सांसदलाई यो ३ बर्ष गो भयो हामीले कांग्रेसलाई भनेको होईन फिगर बढाको हो योजनादिन्छौ सन्तुलित तरिकाले तपाई व्यवस्थापन गर्नु यो बजेट भित्र बसेर यो सदनलाई सहज ढंगले सालिन तरिकाले यो लाई सम्पन्न गरौ यो अधिवेशनलाई भनेर हामीले भनेकै हो र यो योजना बनाउदा जाने वाला रहेको छ किछैन भन्ने कुरा मलाई थाहा हुने छैन हामी मैले पढेको स्कुलमा बजेट १ नम्बरमा थियो त्यो काटेको छ त्यसको लागि पनि धन्यबाद म पढेको गाउको स्कुल १ नमा छ साच्चिकै यहा . प्रचार के गरिन्छ भने भरतको क्षेत्रमा तयोजना अरबौ को छ भन्ने तर ति योजना कहा बाट आएका छन लिष्ट त गरौ अरबौ को छ भन्छन यो पनि आपत्ति रहेको छैन म अझ पनि तपाईहरु योजना माग्न आउदैन तर एउटा सर्बोपक्षिय अधिकार सम्पन्न टोलि गठन गर्न प्रछ सभामुख महोदय यो ठुलो भ्रष्टकरणी हो यो त हाम्रो बिचौलियाहरु लाई राखेर बनाको बजेट हो त्यसमा म दुख ब्यक्त गर्न

चाहान्छु यस्तो पनि बजेट हुने यसमा के छलफल गर्ने मेरो आग्रह रहेको छ सत्ता पक्षका साथिहरुलाई यदि यो असबैधानिक तरिकाबाट आको बजेट पाश गर्ने हो भने हामी कुपात्रको रुपमा हुने छौ भोलि कांग्रेसले यलाई स्विकार गर्दैन अब कोरोनाको कहरको भाषणमा मात्र हो केहि छैन कति बर्ष भयो मान्छेलाई कति बेला खोप लगाउने कस्तो किसिमले लाउने कहा बाट ल्याउने यो प्रदेशको सरकार भन्दा बाहिरको कुरा संघिय सरकारलाई पनि साथमा लियर जाने हो नित त सरकारले केहि छैन भाषण गर्दा खैरि यो मञ्चमा आउदा खेरि रंग मञ्चको जस्तो बनटाको छ मेरो दायित्व के हो कर्तब्य के हो यहा मेरा मा पनि क्रान्तिकारी मुख्य मन्त्री हुनुहुन्छ भन्ने हुन्छ तयो मैले पनि चारवटा मन्दिर पठाईदिय उनिहरुको मा मेरो एउटा पनि मन्दिर परेको छैन उनका २५ वटा मन्दिर परेका छन । रातो किताबहरु कुनैठाउमा करोडौ करोडका मन्दिर रहेका छन हेरौ न रातो किताब त्यसैले कोरोना कहरलाई कति बर्ष यो जोखिम मा छ यो कति बर्षका मान्चेलाई कति बेला लगाउने एउटा सेडुल बनाउने तयो कुरा छैन अब जहासम्म मलाई जे लाग्छ धेरै कुरा यहा समय छैन धान किन्न को लागि यहा यले स्विकृति दिएकलो छ र धान किन्न को लागि कुन तयो कार्यबिधि बनाउन पर्दैन । धान किन्ने सरकारले के को आधारमा त्यसैले त कार्यबिधि बनाउने हो नि ५ वटा बिषयमा आको छ अब त्यसैले गर्दा खेरि नमुनाका क्याम्पसको कुरा उठाको छ तर त्यसको मापदणड के त्यसैले हेर्नुस मलाई के लागेको छ भन्दा खेरि उदयोग कृसिको कुराहरु रहेका छन उद्योगमा कति बजेट छुट्याायको छ कति वटा उद्योगददर्ता भएको छतिनको अवस्था कस्तो छ तिनले के उत्पादन गरेका छन तिनलाई सहजिकरण गर्न र उत्पादक्तवमा प्रेरणा गर्नको लागि हाम्रो दायित्व के हो केहि लेखेको छैन कृषि क्षेत्रको बिकास र बिस्तारको आधुनिकरण गर्ने कृषि क्षेत्रलाई छुट्याको बजेट हेरौ त्यले आधुनिकरण हुन्छ व्यवसायिकरण हुन्छ स्वास्थ्यको कुरा गरौ अहिले हामिल कोभिडको लागि यति रकम छुट्यायौ भनेको छ मुखले छुट्याको छ तर त्यहा रकम व्यवस्थापन हुन सकेको छैन सामादायिक स्कुलकोकुरा गर्ने हो भने त्यहाको स्कुलको अवस्था के रहेको छ अगि पनि यहा कुरा उठ्यो अनलाईन बाट पढ्ने त पढेका छन तर गाउघर का बालाबालिका के छ सामुदायिक बिद्यालयको अवस्था सरकार संबेदनशिल हुन पर्दैन भिकमरी शुरु भको छ कोभिड जस्तो महामारीमा सुप बासिहरु अझ ईन्डियामा . जादै छन ज्यान हत्केलामा राखेर त्यशैले गर्दा यो तर्फ जाने कि नजाने आज अगि पनि कुरा ऊठायो आज हरेक क्षेत्र प्रभावित बनेको छ उद्योग व्यवसाय प्रभावित बनेका छन व्यापारी प्रभावित बनेका छन होटेल वाला प्रभावित बनेका छन होटेल वाला प्रभावित बनेका छन उद्योगमा काम गरेर दिभरि कमायर बेलुका खाने यि सबै प्रभावित बनेका छन सबै कुरा प्रदेश सरकारले गर्नु पर्छ भनेर म भन्दैन तर प्रदेश सरकार यि बर्गको लागि छ भन्ने पनि दैखियको छैन त्यसैले हामीले यहा कुरा त बाषण त हमीले धेरै किसिमले गरेको छौ उता चाहिने कुरा उठायका छौ सभामु महोदय त्यशैले गर्दा खेरि मेरो जहिले चाहना के हो भने आफुले पनि यो प्रदेशमा सरकारलाई यो प्रदेशलाई एउटा ७ वटा प्रदेशको नमुनाको रुपमा अब शुरुवात बाट नै योजना बेचि खाने प्रकृयाबाट हामी यसको अब यो बर्ष त र अब अर्को बर्ष त यो भन्दा धादलि नै हुन्छ बजेटमा यो भन्दा बढि हुन्छ यो त टेलर मात्र हो अहिले यो के

हुन्छ भने पछि रंग मञ्चमा जब वास्तविक सिन लाष्टमा आउछ नि यो त टेलर हो मलाई थाहा थियो यिनि गर्छन यिनिसँग कुरा गर्नाको कुनै छैन कुरा गर्नाका लागि ग्रदिने यो टेलर हो त्यसैले अब अन्तिम ब्रषको हेर्नु यहि प्रबृति रहने हो भने त्यो बजेट त यहा पाश गर्नु पर्छ कि पर्दैन तयो पनि थाहा छैन त्यसैले हाम्रो आग्रह के हो भने हामी बिधि र पद्धति प्रणाली सबै ध्वजा ध्वजा बनायौ यउट केपि शर्मा वलि जिलाई मातर हामी दोस दिईरहेका छौ त्यसको मतियरको रुपमा हामी पनि हुदै छौ सभामुख महोदय । त्यसैले गर्दा खेरि यो पुर्ण रुपमा संवैधानिक रहेको छ यो बजेटले सबै सांसदको आत्मा मा चोट लगाको छ सबै सांसदको यले अपमान गरेको छ सिंगो सदनको यले अपमान गरेको छ केहि २-जनाको पहु ४छमा यो बजेट बिनियोजन भएको छ बिचौलियाको आधारमा यो बजेट बिनियोज भएको छ समग्र सुदुरपश्चिम बासिको लागि यो बजेट बिषाक्त बजेटको रुपमा रहने छ र त्यसको लागि नेपाली कांग्रेस निश्चित रुपमा आन्तरिक रुपमा भय पनि त्यसको खोज नीति गर्छ हामी चुप लागेर बस्ने वाला छैनौ लागयो तर हामीले आफ्नो भद्रता पनि दैखायौ शालिनता पनि देखायनौ तर तो प्चदो रहेन त्यसैले गर्दा सर्बपक्षिय भोलि सल्लाह गरौ र कमिटि गठन गरौ यदि त्यो हुन सकेन भने कांग्रेसले आफ्नि रुपमा पनि व्यापक अध्ययन गर्ने छ त्यसलाइ सार्बजनिक गर्ने छ त्यसैले यो सिंगो स दनले यो बजेटलाई पाश गर्नु भन्दा अगाढि हामी यसमा स्विकार गर्न सक्दैनौ सत्ता पक्षका आदरणीय साथिहरुलाई पनि म भन्न चाहन्छु सोचेर बिचार गरेर यलाई पाश गर्नु पर्छ यो असंवैधानिक तरिकाले आएको हो भन्ने कुरा राख्दै बिदा हुन्छु धन्यबाद ।

माननीय बल बहादुर सोडारी

माननीय सभामुख महोदय म सर्बप्रथम यो नीति र बजेटको नीति तथा कार्यक्रम पाश भय पछि बजेट प्रस्तुत भएको छ र यो बजेटमा पनि राम्रा कुराहरु आएका छन छोटो समयमा अनि अप्ठ्यारो परिस्थितिमा पनि यो सरकारले यो बजेट ल्यएको छ यो बजेटमा धेरै राम्रा कुराहरुमा म समर्थन गर्न चाहन्छु र मन्त्रीहरलाई म सरकारलाई धन्यबाद दिन चाहन्छु र यो बजेट छिटै पाश हुन पर्छ भन्ने पनि मेरो भनाई रहेको छ तर सेद्धान्तिक कुराहरुमा हाम्रा पुर्बबक्ता माननीयहरुले धेरै कुरा भनिसक्नु भएको छ र यसमा रहेका कमिकमजोरिका कुरमा प्रत्येक मन्त्रालयका कुरा र अहिलेका बजेटका कुरा क्षेत्रमा हामिले आफुले माग गरेका बजेटका कुरमा म लाई त लाहेको छ मेरो निर्वाछन क्षेत्रमाप्रसश्त बजेट गको छ यो भन्दा अगाडि का ब्रषहरुमा पनि हाम्रा भौतिक बिकास मन्त्रिहरु पनि यहि हनुहन्छ उहाहरुका मा 078/077 सम्म हेर्दे आउदा र यहि कुराहरु077 देखि 075/074आएर सम्बोधन भयका थिय तर हामीले आफ्नो क्षेत्रका जनताहरुलाई अलि अहिले बजेट आको छ ल तपाइहरु आशामा रनहुस अर्को ब्रष राम्रो बजौट आउने छ र हाम्रा बिकासका योजनाहरु सफल गर्नु होला भन्ने किसिमका आश्वासन आफ्नो निर्वाछिन क्षेत्रमा दियर आका थियौ त्यसै गरेर यो बर्षमा पनि हामी बजेटबाट भका छैंनौ तर अगिनै धैरै माननीयहरुले बोलि सक्नु भयो हाम्रो उद्योग बन तथा बातावरण मन्त्रालयबाट हामीले सुन्यौ मन्दिर हरु कम बन्न सक्छन तर म वुढो मान्छे हो मेरो हाल्दिय पनि भो भन्नु भको थियो । तर परेन मैले एउटा मन्दिर पनि परेन तर त्यो ढोका भन्दा बडि भैसक्यो न झ्यालमा शिसा छ न

ग्रिल छ त्यो झ्यालमा त्यो ज्याल शुरुमा मा खुलेको झ्याल अहिले सम्म बन्द भको छैन तपाईको 074 मन्त्रीहरुको पनि बेईज्जत गराको छ यो झ्यालले यो सरकारको पनि बेईज्जत गराको छ यो झ्यालले -१० यो झ्याल जसरि पनि बन्द गराउन पर्छ झ्याल बाट१० लाखका २ वटा र ५ लाखको एउटा योजना आको छ मेरो निर्वाछिन क्षेत्रमा र अरु कमजोरी पनि जस्तै हामी माननीयहरुले सोच्नु पर्ने कुराहरु रहेका छन मेरो निर्वाछिन क्षेत्रमा सामाजिक बिकसा मन्त्रालय बाट एउटा बिद्यालय गत बर्षै त्यसको ठेगाना फरक परेको ले हाम्रो नेपाली कांग्रेसको माननीय अम्बि कुमारी थापा र म हामी २ वटै गयर हस्ताक्षर गर्दा पनि मन्त्रीले सामजिक बिकास मन्त्रालय बाट सुधार गरेर पठाउदा पनि अर्थ मन्त्रालय बाट सुध्रेन अनि फ्रिजगयो यो पालि पनि मैले जो बिद्यालय लिष्टमा हालेको थिय त्यो परेन तर कुन योजना काट्ने कसलाई प्राथमिकता दिने भन्ने कुरा माननीहरुले मन्त्रीलाइ सोद्न प्रछ त्यति हुन सकेन उहा पनि नया मन्त्रि बनेर आउनु भको त्यसमा कुनै अब्जेक्सन छैन तर स्वास्थ्य चौकि भवन निर्माणमा २० लाख रुपिया बन्ने गको छ त्यो २० लाख रकमले भवन बन्न सक्दैन । बरु त्यलाई सहरि स्वास्थ्य क्लिनिक केहो त्यसमा परिणत गर्न सकिन्छ बन्ने मान्यता राख्न चाहन्छु र अनरोध गर्न चाहन्छि । त्यसै गरि भौतिक पुर्वाधार अन्तर्गत धेरै योजनहरु मेरो समेटियको छ तर मैले पठाको लिष्टको योजना ७ लाखका रहेका छन ६ लाखका १० लाखका छन अनि ति योजनाहरु भैसकेका योजनाहरु रहेका छन त्यो मन्त्रीले नगरेर सायद झ्याल बाट नै गरियको होला को छ त्यो झ्यालमा बसेको मान्छे तयो पत्ता लगाउन पर्छ यस्ता कुरामा हाम्रोसहमत रहदैन त्यसो भको हुनाले बिशेस गरि मन्त्री ज्युहरु अलि छनाखो भयर यसमा प्रकृयालाइ कसरि हामीले ढाल्न सकिन्छ अगिनै हाम्रो माननीय ज्युले भन्नु भको छ हाम्रो कृषि मन्त्रालय बाट ३ लाखका पोखरिहरु परेका छन मैले मन्त्री सँग आफै भनेको थिय ५ लाख सम्म राख्नु पर्ला पोखरि पहाडका भनेर भनेको थिय अनि उहाको सचिवालय सँग पनि मैले कुरा गरेको थिय तर ३ लाख परेको छ ३ लाखले पहाडमा पोखरि बन्दैन अब यहा १० लाख परेको छ पोखरिमा त्यसैले हेरफेर गर्नु पर्छ ध्यान राख्नु पर्छ जस्तो गत बर्षको ठेगाना बिग्रेको लाई मात्र सुधार्न नपाउने योजनाका नाम बिग्रेकटा तल माथी गर्न पाईदैन भनेर हाम्रा मन्त्रालयका सचिबहरुले बन्नु भको थियो त्यो सचिवहरु सँग तपाईहर सचिवको उसमा जाने हो भने यहाहरु सँग धेरै भन्नु केहि छैन तर नाम बिग्रेका छन वस्ता देउता बन्ने ठाउमा भण्डारी देउता भनेकोछ धारे खोला भन्ने ठाउमा डाडाखोला खानेपानी भको छ यस्तालाइ सुधार गर्ने कि नगर्ने क्याबिनेटमा निर्णय गरेर सुधार्न पनि यहाहरुले सुधआर्न सक्नु हुन्छ यदि सुधार गर्नु हुन्छँ माननीहरुलाई बोलाउनु हुन्छ कुन कुन योजना हुन भनेर म आफ्नै व्यागमा ल्यार आउछु गर्नुस हजुरलाई फुर्सद छैन भने स्वखिय सचिवलाइ भन्नु हामी आउछौ सकिने होईन भने राम्रो हुदैन जस्तो बजेटको बिषयमा धेरै टिकाटिप्पणी उठेका छन यसमा पनि प्रदेश सरकारले बिचार पुर्याउन पर्छ अब यहा योजना आयोग ३ बर्ष पछि बनेको छ र यसको पनि योजना हुदैन योजना आयोग सँग समन्यव गरेर मन्त्री हरुले जान पर्थ्यो कि यहाहरको कुरा हो तर मैले हेरे त्यो शिर्षकमा बहु बर्षे पञ्च बर्षे योजनाको पुर्व फाईल बनाउन पर्ने होला ६०-६२ लाख भन्दा बढि बजेट छैन त्यो सम्भव छ कि छै न यो कुराहरु तपाईहरुले यो सरकारले ध्यान

पुर्यावस   र सुधार ग्रन पर्ने कुरा के हो माननीय हरुले कति सहयोग गर्न पर्छ त्यसमा हामी तयार रहने छे र म त हुन्छ भन्ने सरकारलाई जसरि पनि सहयोग गर्नु पर्छ भन्ने खालको सांसद भको कारणले यो बजेट सफल हुनपर्छ भन्ने शुभकामना ब्यक्त गर्दै बिदा हुन्छु धन्यबाद

माननीय देवराज पाठक

माननीय सभामुख महोदय, आज सर्बप्रथम म अस्मिता धामिको निधनको बिषयमा श्रद्धाञ्जली अर्पण ग्रन चाहन्छु र शोकाकुल परिवारमा समवेदना प्रकट गर्न चाहन्छु र यलाइ निर्धम हत्या गरेको मा सभामुख मार्पत सरकारलाई यसमा कडा कारबाहि गरोयस भ्ने मेरो माग रहेको छ अरु ठाउमा पनि बाढिले गर्दा पहिरोले गर्दा डोटि बाजुरा बझाङ लगायतका बाजुरा जिल्लामा जो पिडित हुनु भएको छ तिनलाई क्षति पुर्ति सहित राहतको कार्यक्रम दिउन भन्ने मेरो शुभकामना रहेको छ मैले त केहि कुरा सोचेको तिय बजेटको सम्बन्धमा अब त्यो कुरालाई त रिपिट गर्न मिलेर केहि कुरा दोहोरिनु धेरै कुरा उहाले भनि सक्नु भको छ त्यहि पनि यो बजेट सर्सीति हेर्दा मत यो पालि खुसि रहेको थिय नया अर्थ मन्त्री आउनु भको छ उसैमा पनि ठकुरी वछन त पक्का हुन्छ भन्ने सोचेको थियो तर बिगतको जस्तै खासै परिबर्तन भएको मैले दैखेको छैन । तर उहाले भन्नु भको थियो कि यस पालिको बजेट फरक आउने छ पटक पटक बार्ता पनि हुन्छन हामीलाई झुटा आश्वाशन पनि दीईन्छ र यहा आज के भयो भने जति जोगि आए कानै चिरेका भने जस्तो यो बजेट कनिका छरियको जस्तो सत्ता पक्षका पनि वेदना रहेका छन र प्रतिपक्षमा उत हामी सधै वेदनामा नै छौ र । हामीले बजेटमा बिगतका बर्षमा रातो किताव पनि जलायौ गत बर्ष बजेट नै बहिस्कार गर्यौ तर के गर्ने सांसदहरु बाट सोखिय सचिव मार्फत बजेट मागिन्छ माननीयहरुका बजेट समावेश गर्नु छैन भने किन त्यसतो बिचौलियाको बजेट समावेश गर्नु छ बने झ्यालबाट बजेट लिने काम हुन्छ भने त्यसपछि यसको के औचित्य रहेको छ । सारा बजेट मन्त्रीहरुको मा देखियको छ अब राहतको नाममा प्रतिपक्ष त छदै छ यहा सत्ता पक्ष पनि पिडित सुनियो र कनिका छरेको बजेटमा त्यसमा के भन्ने हो यो पिछडियको जातीमा पनि कनिका छरेको जस्तो गरेको बजेट मैले पाको अब अरु को त ५लाखो योजना परेको होला तर मेरो मा उत १०- भौतिक मन्त्रीकोबजेट के भन्ने हो पिछ ग्रन पर्ने मा निरन्तरता दिन पर्ने मा १ लाखको बजेट छ दअब त्यलाई स्तर उन्नति ग्रन प्रने १०० कि लाख रुपिया परेको छ १ को बाटोमा .मी.। त्यो दिन भन्दा त नदेको भय हुन्थ्यो किन उ ग्रन पर्यो अब के भने पर्यटन मन्त्री बन मन्त्री सबै हुनुहुन्छ । उनको बजेट त आफै दिन छ बने किन हामी सँग सिफारिस दिने हो एउटा योजना पनि छैन । त्यसैले हामी यो सरकार बिपि कोईरालाको गाईड लाईन अनुसार यो छल्न सकेन कुर्सिको होड बाजिमा नेपाली कांग्रेस गयो आज १५को सरकार आज थर्ड पार्टिको रुपमा हामी पुगेका छौ ३/२ शाल भयो १६- पुगेको सरकार आज यो सरकारको अवस्था यस्तो देखियको छ ३/२ भने अहिलेको यो सरकार झण्डै निर्णय कि हामी चागदैनौ किनकि जनताको सर्बोपरि रहेको छ । यो सरकार ५ बर्ष सम्म छलोस राम्रा काम गरोस र लोकतन्त्र गणतन्त्रां सत्ता पक्ष र प्रतिपक्ष पनि बलियो बयो भने लोकतन्त्र हुन्छ तर यहा प्रत्यक्ष रुपले यो देशमा लोकतन्त्र गणतन्त्र दैखियको छ तर यहा साम्यवादि छ साम्यवादी दर्शनामा

पनि राम्रा पक्ष होलान तर यहाविचौलिया मार्फत ससदको बहसको भाषणहरु गरेको कुनै अर्थ नै छैन सरकार ले व्यवस्थापिका कार्यपालिकालाई पनि आफै यहा सम्म कि सरकार हाम्रो समितिमा पनि हाबि भएको छ उनको भन्या अनुसारले हुन पर्ने त्यो समितिमा पठाउनको अर्थ के छ त्यसैले म यहाहरु सँग अनुरोध ग्रन चाहन्छु र बजेट बाट हामी सत्ता पक्षाका र प्रतिपक्षका पनि सन्तृष्ट छैनौ त्यसमा पनि प्रत्यक्ष उम्मेदवारले त चिनेको सम्म स्थानीय सदस्यको क्षतिय कोष भएको छ समानुपातिक उम्मेदवार ले त केहि छैन के समानुपातिक सांसद थपडि बजाउन मात्रा आएका हुन यहा जे गर्नु छ मन परि गर्नुतर शोखिय सचिबबाट योजना दियर देउ भनेर माननीय हरुको अपमान गर्ने काम नगर्नु होला तपाईहरुको यहि अवस्था रह्यो नेपाली कांग्रेसको बहुमतको सरकार ढल्यो २सरकारको यो हाल ३/ रहेको छ म यसमा आज के भनेर मैले सरकार चाहि छलिरहेको छ सरकारको असव्था के छ सरकार यत्रो संसारकै उत्कृष्ट संविधान भनेर ल्याको थियो यलाई भारत र केहि मधेशि दल बाहेक यलाई समर्थन भको छ आज यो सरकारको के हाल छ सरकार प्रमुख राष्ट्र प्रमुख संविधानको पालना गरेको छैन मन्त्री हरु संविधानको पालना गर्दैनन अरको के हाल होला तयोले म एउटा अब आज रोमान्टिक मुड हाल्छु मुझे त अपनाउले लोटा गयरको जनता उहा पे था मेरे कस्मिर उहा पे डिबि जहा आफे पानि कम था मुझे त खुब गर्थि हाला हेर्ने वालि तुझे बतादि यिस बाद कोरोना आया मर्यादा पालकको बारेमा यहाहरु सम्पुर्णलाई भनिसक्नु भको छ य त्यसमा केहि बन्नु छैन सरकार सुन्दैन पशुपति बोल्दैन त्यो ले यो सरकारलाइ सद्बुबुद्धि आवस भन्दै म बिदा हुन्छु धन्यबाद ।

माननीय कुलविर चौधरी

माननीय सभामुख महोदय, प्रदेश सरकारको आर्थिक ब्ययको बार्षिक अनुमानित बजेको छलफलको क्रममा यहा उपस्थित भयका छौ र यो बजेटको रातो किताव तयार गर्दा खेरि मन्त्रीहरुलाई साह्रै कष्ट भयोहोला, दु ख भयो होला दुखका साथ यो रातो किताब तयारःभएको छ र मोटो पनि रहेको छ त्यसो भको हुनाले योमोटो कसरि भयो भन्ने यसो बिचार गर्दा खेरि पुरानाकुरा सम्पन्न नहुने र आफु छोड्न पनि नछोड्नेर र नया योजना थपिने र त्यसमा झ्याल बाट छिरेका योजना पनि थपिदै जाने भएकोले यो मोटो भएको रहेछ । अनि यसोहेर्दा खेरि सभामुख महोदय ज्यु आखा बाट आसु २ प्रकारले झर्छ । एउटा दुख लागे पछि र अर्को साह्रै खुसि भय पछि तर मेरो क्षेत्रमा यसपाली योजनाहरु धेरै रहेका छन त्यसो भको हुनाले मलाई खुसि लागेको हुन सक्छ अहिलेको यो बर्षमा १ लाख देखि ५०लाख सम्मका योजनाहरु रहेका छन पहिलो बर्ष २ लाख देखि ७५ लाख सम्मको थियो त्यसपछि तेस्रो बर्ष २३ लाख देखि ६० लाख सम्मको पनि थियो र बिस्तार बिस्तार बच्चालाई कुपोषण लागेको जसरि यसपाली त ५० लाख पुग्यो यसमा म खुशि नै छु । अनि थारु जाति यस्तो जाति हो कोहि आफ्ना घरमा कोहि सदस्यबाहिर छ भने पनि उसको बराबर हिस्सा लगायर उसको हिस्सा उसका आमाबुवालाइ जिम्मा दिने जाति त्यो भको हुनाले बजेट माथि तल माथि गरेको हुदा मलआई खुसि लागेको छ त्यहि भयर मलाई आखा बाट आशु झर्न खोज्छ र अर्को कुरा म सानो छदा खेरि भे डा बाख्रा छराउदा खेरिको सुनाउन चाहान्छु सभामुख महोदय, जतिखेर साना साना थियौ त्यति खेर हामी त

मुसा खाने जाति खेतमा मुसा खन्ने त्यसपछि सिन्का बटुलेर त्यलाई पोल्ने अनि पोलिसकेपछि त्यसको हिस्सा चाहि नाईके ले लगाउने त्यो नाईकेले लगाउदा खेरि अरुलाई टाउको र पुच्छर आफ्नो हिस्सा चाहि फिला र राम्रो पिस आफ्नो अगाडि राख्ने र त्यसपछि अरुको हिस्सा लगाउने जे भय पनि आखिर हिस्सा त लाग्यो नि पुच्चर भय पनि टाउको भय पनि त्यहि भयर म खुसी नै छु अब यो बजेटमा पनि त्यसतै नै रहेको छ अब पहिलो बर्ष देखि अहिले सम्म पनि कार्यान्वयन भको छ न त्यो योजना छोड्छ त्यो आएको आई छ ज्सतो जदि पुल अनि पत्थरिया नाला पुल अनि केहि वाटाहरु पनि रहेका छन दति बाटाहरु अब पहिलो बर्ष देखि अहिले सम्म पनि रहेका छन अनि क्रमागत मा गर्दिनुस भनेर अस्ति भर्खरै मैले मन्त्री ज्युबाट सुनेको थिय त्यो बहुबर्षेको लागि हामी स्विकृति गरेर पठाको छुभन्नेकुरा सुनेको छ तर त्यो पुग्ने कहिले हो सायद अर्को बर्ष पुग्छ कि यसै बर्ष पुग्छ थाहा छैन त्यो भको कारणले यो कार्यान्वयन पनि होस र रातो किताब पनि खालि हुदै जावस र पातलो होस पुरनो योजना छोड्दै नछोड्ने नया योजना चाहि थपेर त्यो खालि हुने उसको त्यो भित्र खालि हुन पर्यो नत्र अर्कोबर्ष यत्रो मोटो हुन सक्छ यो किताब त्यसको कारणले यो बजेट माथी अलिकति समान हिसाबले नभको भय पनि केहि चित्त बुझ्दो भको भय राम्रो हुने थियो भन्ने मेरो धारणा रहेको छ । अर्को कुरा महिला स्वयम सेविकाहरुको बिषयमा कुरा गर्दा खेरि हिजो मात्र एक जना राना समुदायका महिला हुन उनले हाम्रो पोसाक भत्ता कहिले पाउने हो प्रदेश सरकारले कहिले दिने हो भन्ने कुरा म सँग सोधिन मैले पोसाक भत्ता सत्ता केहि पनि छैन एकमुष्ठ बार्सिक तपाईहरुले पाउने बिमाको कोषमा जम्मा हुन्छ भन्ने कुरा अब बिमा सिमा हामिलाई केहि चाहेको छैन सबैको आर्थिक अवस्था सेम हुदैन कसैलाई पैसाको आवश्यकता हुन्छ त्यो पैसा हामीलाई बार्सिक रुपमा बरु १० हजार मात्र भय पनि हुने थियो त्यो बन्दिनु होल भनिन कुरा पनि गर्या थिईन त्यहि भयर मैले सभामुख मार्फत सदनलाई जानकारी गराय र एउटा योजना यस्तोछ रातो किताबमा कार्यालय भवन बनाउने भनेको छ अन्य कुन ठाउको कहाको हो मैले त बेरडाडी नगरपालिकको वडा नम्बर ४ को हो भनरे दिया थिय सायद त्यहि हो कि भनेर यसो हो कि भनेको कञ्चनपुर त कञ्चनपुर कहानेर कञ्चनपुर को कहानेर बनाउनेहो त्यो पनि थाहा छैन अनि अगि केहि माननीय हरुले कुरा उठाउनु भयो झ्यालबाट छिरेको हो कि ढोकै बाट छिरेको हो कुनैयोजना डबल रहेको छ फेरि वडा पनि फरक फरक एउटा माबि बेलडाडि २ नम्वरमा पनि पर्छ र अर्को रोलेश्वरत माबि ४ नम्बरमा पनि त्यहो योजना छ अनि बेलडाडि ४ नम्बर वडामा सर्सस्वति मावि हो अनि रोलेश्वर माबि त्यहा त छदै छैन त्यो भाको रहेछ कहा बाट भयो कसरि भयो र जे भयो सकारले आगामि दिनमा राम्रो सँग कार्यन्वयन पक्ष तिर जावस र जुन बिगत लामो समयदेखि पछाडि पछ्याउदै आएको योजना कसरि सम्पन्न गर्न सकिन्च त्यतातिर पनि सरकारको ध्यान जावस यदि त्यसतो भयो भने मात्रै बजेट अलि राम्रो छ भन्नु पर्ला नत्र खालि त्यो देखावटि रुपमा केहि योजनाहरु स्ल्याव कट भनेको च त्यसमा एउटा कमसेकम सल्याव ३०लाखले सम्पन्न हुने योजना हो । ३५-लाखले यात ह्युम पाईप कल्पट हो त्यो भन्दिनु पर्ने थियो त्यसतो खालको योजना भ १० अनिएको कारणले सरकारको ध्यान जावस आफ्ना २ कुरा यहि अन्त गर्न चाहन्छु धन्यबाद ।

माननीय दिव्यश्वरी शाह

माननीय सभामुख महोदय, सरकारले को बजेट ल्याको थियो यसमा हामीलाई लागेको थियो 079/077 नया सरकारले समावेशिले ल्याउछ भन्ने आशा गरेका थियौ । बाहिर चर्चा पनिभएको थियो तर यो रातो किताव आउदा सबैलाइ निराश बनाको छ कस्तो हचुवा तालले यो बजेट प्रस्तुत गर्नु भँयो सबैलाई अनौठो लागेको छ । गत बर्ष मलाई पशुपति मन्दिर देखि चौधरि मिल सम्म २० लाख रुपिया परेको थियो त्यो बजेट त्यसतै फ्रिज भयो यस पाली फेरि पोर शाल १५ लाखको तटबन्दन थियो जो अहिले भर्खर बन्दै गरेको छ मेरो मा परेको थियो त्यो तटबन्धनमा फेरि अहिले १० लाख रुपिया परेको छ कस्तो हिसाबले बजेट पास हुन्छन बजेट आएका छन तर चित्त बुझ्दा बजेट आएनन् भन्ने यहि सदनमा पनि सत्ता पक्ष बाट पनि प्रतिपक्षबाट पनि गुनासा हरु आइराख्या छन र म धेरै कुरा गर्न चाहन्न किनभने सवैले भनि सक्नु भको छ समर्थन गर्ने ठाउ पनि छैन र बिरोध पनि म गर्न चाहान्न । किनभने कति बिरोध गर्ने गत बर्ष पनि हामीले बिरोध गरेको हो यो बर्ष सरकारले आफै बोलायर तपाईको बजेट ल्याउनुस भनेर आग्रह गर्नु भयो हामीले संयमतता पुर्बक बजेट आउछ भनेर आफ्ना योजनाहरु तर्जुमा गरेर प्रत्येक मन्त्रालयमा आफै पुगेर खाममा हालेर बजेट हरु दियका छौ र त्यो बजेटमा भौतिक मन्त्रालय बाट ४८ लाखको योजना मेरो मा गएको छ र कृषिबाट एउटा पनि बजेट गको छैन जो कि कृषि मा २ लाख ५ लाख ३ लाख धेरै भय १० लाखका योजना होलान त्यसतै म आफै गयर पर्यटन मन्त्री ज्युकहा आफैले खाम बुझाको हु तर पर्यटन बाट पनि आएन एउटा योजना पनि आएन अर्को सामाजिक बिकास आफ्नै सँगैको सामाजिक बिकास समितिको सदस्य भको नाताले उहाले काटनु हुन्न होला हाल्दिनु हुन्छ होला भनेर मैले आशा मानेको थिय अब त्यहा त यस्तो भय छ कि अब कम्न्युष्ट हरुले मन्दिर नै नदिने अरे भने अब मन्दिरका उहाहरुको मातहतमा हुन्छ भन्ने हो मैले बनाको पनिछु धेरै कहिलेका सामाजिक बिकास मन्त्रीले शुरुको २० लाखको बजेट मलाइ दिन भको हो मन्दिर ज्सतो बनेको थियो र यसपालि नआउदा म पनि दंग परेको छु यो सदन भित्रको माननीयहरुलाइ यो सरकारले सम्मान गर्न सक्दैन भने अपमान गर्न पनि भयन के कारणले आग्रह गरेर आउनुस बजेट दिनुस थप्नुहोस भनेर भन्नु बयो तर आज बजेटको नाम निसाना छैन र हामी नेपाली कांग्रेसका अनुयायि हरु हौ बिपि को हामी आदर्शमा हामी हिड्ने हो बिर गणेशमानको आदर्समा हामी हिड्ने छौ । कृष्णप्रसाद भट्टराईका ज्ञान र गुण लियर हामी अगाडि बढेका छौ सदन भनेको सरकारको रहुलिया सरकारले गरेको यो ३ बर्ष सम्मको क्रियाकलाप आफैले पनि मननगर्न प्रने हो आज प्रतिपक्ष को सदन हो सरकार ले प्रतिपक्षलाई मौन छन भनेर न सोचनु होला र एउटा कुरा के भनन् चाहन्छुँ भने म सत्ता सरकारको हो सदन प्रतिपक्षको हो प्रतिपक्षको मौन नै आज नेपाल कम्न्युष्ट पार्टि तहस नहस भको कारण नै प्रतिपक्ष को मौन हो मौनता बिष्फोट भयो भने जेपनि हुन सक्छ त्यसकारणले हाम्रो मौनतालाई अन्याथा नसम्झेर समाबेशि हिसाबले अगाडि बढौ यो सरकारको सफलताको कामना गर्छु र बजेटलाई म समर्थन गर्दैन किन बने आएको छैन भने समर्थन गरेर के काम भयो र जुन बेला मैले २० लाख रुपिया मागेको थिय हाम्रो प्रयटन मन्त्रि माया भट्ट ज्युले मैले

मागेको बजेट हाल्देको हुनाले उहा प्रति आभार ब्यक्त गर्न चाहान्छु सम्मान गर्न चाहन्छु उहालाई त्यो दिन कहिले पनि बिर्षने छैन भनेर म प्रकट गर्ने छु पुर्ब मन्त्री हुनुहुन्छ र मेरो जो आवश्यकता रहेको थियो जसमा मेरो ईज्जत गासियको थियो त्यो मैले पाउदा मलाई खुसि लागेको छ त्यो भको कारणले उहालाई म धन्यबाद दिन चाहन्छु र अहिलेको मन्त्री ले मैले आफैले दुख गरेर यो उमेरमा पनि मन्त्रीको घर घरमा जादा कसैसँग भेटौ भयो कसै सँग भयन तर त्यो एउटा बजेट नहाल्दा त्यो मलाई

माननीय सुशिला बुढाथोकी

माननीय सभामुख महोदय, कहिले सम्म हाम्रो छोरी बेटि असुरक्षित भएर हिड्नु पर्ने कहिले सम्म हामीले छोरी बहिनि बिहान हिडेको छोरी घर आऊछ कि आउदैन भनेर कहिले सम्म बस्नु पर्ने यो म सरकारलाई अनुरोध चाहन्छु अहिले हामी माननीयहरु भै सैसकपछि कति अस्मिताहरुको ज्यान गैसकेको च त्यसता नर पिचासहरुलाई हाम्रो समाजले गरेको छ र हमी टुलुटुलु हेरिरहेका छौ हमीले केहि गर्न सकिरहेका छैनौ । सभामुख महोदय हाम्रो कानुनले त्यसतो ब्यबस्था गरेको छैन तर पनि मे के भन्न चाहान्छु भने हाम्रो कानुन शंशोधन गरेर पनि यस्ता नर पिचासहरुलाई मृत्यु दण्ड दिन पर्छ भन्नेकुरा पनि म भन्न चाहन्छु र अस्ति डडेल्धुरामा जुन आफ्नो यो कोभिड महामारी सँग आप्नो ज्यानको प्रभाह नगरिकन कर्मठ क्षेत्रमा गै रहेको एउटा अस्मिता धामी बहिनिको त्यस्ता नर पिचासहरुले हिडिरहेको अवस्थामा निर्मतता पुर्बक हत्या गरेको छ र मृतक पर्ति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु र उहाको परिवार प्रति समदेना बक्त गर्न चाहान्छु र उहाको क्षति पुर्तको माग गर्न चाहन्छु र उहाको साना नाबलक नानी हरुको भविष्य प्रति हाम्रो प्रदेश सरकारको ध्यान जावस भन्न चाहान्छुर हामी हिजोबाट को बजेटको छलफलमा गरिरहेका छौ र यहा धेरै माननीयहरुले 079/078 छलफल गरि सक्नुभएको छ यो बजेटमा र मैले पनि यो बजेटमा केहि कुराहरु भन्न चाहेको यो अहिले जुन हाम्रो नीति तथा कर्यक्रम अन्तर्गत जुन बजेट आएको छ त्यो बजेट समग्रमा हेर्ने हो भने यो प्रदेशका जनताको हितमा रहेको छ र सरकारले ल्याको यो बजेटमा म सर्थन गर्न चाहान्छु र धन्यबाद पनि दिन चाहन्छु । र समग्रम हेर्दा खेरि यसमा नीति गत त्रुटिहरु मैले देखेको छु किनबने अब मन्त्रालय अन्तर्गत सबै मन्त्रालयहरु सबै यकै खालको बजेट छ भन्न म भन्दिन किनभने बजेट बनाउने सन्दर्भमा अहिले अब यो परिस्थिले गर्दा पनि हुन सक्छ किनभने सरकार बन्न नै ढिला भयो सरकार बनेको लगतै हाम्रो नीति तथा कार्यक्रम आउन पर्ने बजेट बनाउन प्रने बिबिध कार्यक्रम हरु भको कारणले गर्दा खेरि हुन सक्छ बजेट भने जस्तो नभयर त्रुटि पुर्ण होला भन्ने मैले महशुस गरेकि छु र मैले के भन्न चाहन्छुँ भने बजेट सन्तुलित भको छैन बजेट सन्तुलित भको भय राम्रो हुने थियो सबै ठाउमा बराबर भै देको भय सबै माननीयहरुले भनेको जस्तो भैदेको भय माननीय अनुसाको राम्रो हुने थियो तर त्यसतो किसिमकि बजेट नभको मैले महशुस गरेको छु बजेट सम्बोधन गर्न खोज्नु भको छ तर पनि खोज्दा खोज्दै सबैको चित्त बुझाउनु भयो होला माननीयहरुले पनि धेरै बजेट परेको भयर होला बजेट परेको र पैसा कम भएको र पिच बाटो भनेको त्यसमा १० लाख रुपिया छ र ५ लाख रुपिया छ त्यसतो पैसोले कति पिच हुनेहो त्यस्तो पैसोले कति हुने हो त्यसमा ध्यान नपुगेको हो भन्न चाहान्छु

र अर्को कुरा के भन्न चाहन्छु भने अब सामाजिक बिकास मन्त्रालयले अब अहिले कोभिडको महामारीको कारणले धेरै बजेटको लगानी महामारीमा गर्न पर्ने भयर पनि होला लगानी गर्न प्रने पुर्ब तयारी गर्न पर्ने हाम्रो माग पनि हो पुर्ब तयारी हुन पर्यो जनताको ज्यान धनको सुरक्षा हुन प्रयो भन्ने हाम्रो माग पनि भको कारणले होला बिकासको कुरा त्यति धेरै बजेट बिकास नगको हुन सक्छ सामाजिक बिकास मन्त्रायले २ कोठे भवन मात्र ४ कोठे हुदैन भनेको तियो त्यो अनुसारले धेरै त होईन अब ३वटा चार ४- कोठेमा पनि गको छ र भौतिक मन्त्रालयबाट पनि बजेटहरु अलि सन्तुलित नभयर कसैको मा थोरै र कसैको मा धेरै गको छ धेरै नै तलमाथिको बजेट छ र पर्यटन मन्त्रालयको हिसाबमा भन्दा खेरि चाहि अब उहा मन्त्री नौलो भको कारणले पनि होला आफुले व्यवस्थापन गर्न नसकेर पनि होला माननीहरुको लिष्टै पनि नहेरेको जस्तो महशुस भको छ मेरै पनि मैले लिष्ट दियको तर लिष्ट हेरेको भय त एउटा न एउटा बजेट त पक्कै पर्ने थियो होला तर एउटा बजेट पनि परेको छैन । र अब त्यसै गरि कृषिको हकमा भन्दा खेरि समग्रमा राम्रो बजेट नै ल्याउनुभको छ उहाले अब यो क्षेत्रको गत शालको तुलना अहिले सानो बजेट भय पनि किसानलाई समेट्ने खालको बजेट बनायर ल्याउनु भको छ त्यसको लागि म धन्यबाद दिन चाहन्चु र म अर्कोकुरा के भन्न चाहन्छु भने बजेटको कुरा त धेरै भयो तर हामीले यसको अलि तलमाथि भको कुरालाई मिल्छ भने मिलयार सबैको चित्त बुझायर लैजादा खेरि राम्रो हुन्छँ र अर्कोकुरा के छ भने हाम्रो यहाको कार्यान्वन पक्षको कुरा के गर्न चाहन्छु भने पहिलो बजेटमा त मलाई बजेट नै दियन मेरो मैले दियको दोस्रो बर्ष मा बाटोको बजेटमा २० लाख देको थियो र त्यो २० लाखको बाटोमा त्यो ठेक्का गर्दा खेरि के हुने रहेछ भने २० लाखको बाटो ९ लाखमा ठेक्का गर्ने रहेछ मैले यो प्राबिधिक कुरा धेरै थाहा नभयर पनि होला २० लाखमा ९ लाख दिन्छ भने त्यो ठाउमा २० लाख किन छुट्याउने यदि ९ लाख पाउने हो भने त्यो बाटोमा ९ लाख नै छुट्याउदा हुन्छ नि अनि २० लाखको बाटो ९ लाख रुपिया छुट्यायर ११ लाख फिर्ता गरेर अर्को साल पनि त्यहि बाटोमा बजेट छुट्याउन पर्ने फेरि अर्को शाल पनि त्यो ठेक्का प्रकृयाको के रहेछ भन्ने कुरामा हाम्रो सरकारले ध्यान दिन पर्छ होला भन्ने कुरा पनि मराख्न चाहन्छु र मलाई बजेट चाहि हालै म धेरै खुसि किन छैन भने देखि गत बर्ष मेरो क्षेत्रमा बाटोको लागि छुट्याको रकम आजसम्म बलबल ठेक्का भयो र आज सम्म पनि भको छैन आजै मैले ठेकेदारलाई फोन गरे तपाईहरु बाटो कहिले बनाउनु हुन्छ तपाइहरु जस्तो ठेकेदारले गर्दा हामी नेताहरु बदनाम भयका छौ ठेकेदार कमिसन भन्ने अनि हरेक कुरा हरु भन्ने अनि खाने वेलामा कमिशन खाने कर्मचारीले घुस खाने अनि हामी चाहि जनताको प्रतिनीधि बदनामी हुन परेको छ यो कारणले गर्दा खेरि अहिले धेरै कुरा उठेको छ कमिशनको कुरा अनि विचौलियाको कुरा यदि हामी सबै माननीयहरुले यस्ता बिचौलियाको कुरा अनि हामी के यस्ता कमिशन चिनेका छौ देखेका छौ प्रमाण सहित त्यसतो लाई हामीले सबै मिलेर कारबाही नगर्ने किन हामी बदनाम भयर हिड्ने किन सरकार बदनाम किन हामी माननीहरु बदनाम हुने आखिर तपाईहामी सबै यो रोष्टमबाट बोलिरहेका छौ कि विचौलिया कमिशन वालाको यहाको योजना परेको छ र बिचौलियाको परेको छ त्यसता बिचौलियाहरु तपाई हामी

सबै मिलेर तिनलाइ कारबाहि गर्ने कमीसन वालालाई कारबाही गर्ने स्थान त होला नि मन्त्रीहरु मिल्नु हुन्न भने हामी माननीयहरु मिलेर त्यस्तालाई कारबाहि गरौ न किन हामी बदनाम हुने हामी पनि कसैको एक रुपिया लियका छौ भने हामी पनि कारबाहिको भागेदार बनौ होइंन भने ति मान्छेलाई साईड लगाउ भन्दै यो बजेटको पुर्ण रुपमा समर्थन गर्दै बिदा हुन्छु धन्यबाद ।

माननीय सदस्यहरू,

प्रदेश सरकारको आ.व.२०७८/०७९ को राजश्व र व्ययको वार्षिक अनुमान (बजेट) माथि छलफल गर्न निर्धारण गरिएको आजको समय यही समाप्त हुन्छ । बाँकी छलफल मिति २०७८ साल आषाढ ९ गते दिनको २ बजे देखी हुने भएकोले उक्त समयसम्मका लागि बैठक स्थगित भएको घोषणा गर्दछु ।